

Tiltakskort for varsling ved bekymring for rekruttering til kriminelle nettverk

Dette tiltakskortet gir deg veiledning når du er bekymret for at et barn eller en ungdom i mottak står i fare for å bli rekruttert til kriminelle nettverk eller planlegger alvorlig kriminalitet. Tiltakskortet viser hva du skal se etter, hva du skal gjøre og når du kan dele informasjon hvis det kreves rask handling.

Meld til politiet selv om responsen ikke alltid er synlig. Opplysningene kan være viktige brikker i et større bilde for politiet.

1 Hva du skal se etter og gjøre

1.1 Vær oppmerksom på tegn

- Endringer i atferd, humør eller sosial omgang, særlig som følge av avslag på søknad
- Økende brudd på regler
- Rusbruk
- Tilbaketrekning eller isolasjon
- Økt kontakt med personer utenfor mottaket som virker utrygge
- Depresjon, lav selvfølelse og selvdestruktiv atferd
- Konflikter med andre beboere eller ansatte
- Nye venner, særlig eldre eller ukjente voksne
- Endring i språk, verdier eller holdninger
- Uforklarlige eiendeler eller penger
- Fravær fra asylmottaket, skole eller aktiviteter
- Endret døgnrytme

1.2 Snakk med den du er bekymret for

- Vis omsorg og tydeliggjør at du ønsker å hjelpe.
- Tilpass samtalen til alder og språkferdigheter.
- Forklar taushetsplikt, men informer om at du kan måtte dele opplysninger hvis det er fare for liv og helse, samt avvergeplikt som kan oppheve taushetsplikt.
- Gi informasjon om hvem barnet eller ungdommen kan kontakte for hjelp, for eksempel mottaksleder, representant, politi, barnevern, skole eller helsetjeneste.

1.3 Drøft bekymringen internt

- Ta opp bekymringen med kollegaer, mottaksleder eller mottaksoppfølger i UDI.
- Drøft anonymt hvis mulig, men del nødvendige opplysninger for å sikre riktig oppfølging.
- Vurder behov for å involvere samarbeidspartnere: skole, politi, barnevern eller helsetjeneste.

1.4 Informer foresatte, men vurder unntak

- Hvis ungdommen har foresatte i Norge, kan dere som hovedregel informere dem med mindre det kan sette barnet, ungdommen eller andre i fare.
- Ved tvil, rådfør deg med UDI, barnevern eller politi før du informerer foresatte. Dette kan gjøres anonymt.

Foreldre bør ikke informeres ved mistanke om vold og overgrep fra foreldre, familie eller andre.

1.5 Du *skal* melde fra til politiet eller barnevernet

- Alle har plikt til å melde ifra til politiet om vold, overgrep eller utnyttelse til menneskehandel eller annen kriminalitet.
- Alle har plikt til å melde fra til barnevernet ved mistanke om vold, overgrep, alvorlig omsorgssvikt, menneskehandel eller vedvarende alvorlige atferdsvansker. Dette gjelder også ved mistanke om rekruttering til kriminelle nettverk.
- Kontakt mottakets politikontakt eller politiet via nettsiden [Tips politiet](#).
- Kontakt barnevernet i kommunen der mottaket ligger.
- Ved akutt fare ring politi på 112 eller barnevernvakten på 116 111.

1.6 Du kan dele informasjon selv om du har taushetsplikt

Taushetsplikten gjelder alle som arbeider i asylmottak. Den omfatter opplysninger om personlige forhold som dere får tilgang til gjennom arbeidet i asylmottaket, for eksempel informasjon om en beboers helse, psykiske tilstand eller familiesituasjon. Men plikten til å melde til barnevern eller politi går alltid foran taushetsplikten (se punkt 1.5).

Selv om du har taushetsplikt, har du mulighet til å dele opplysninger med andre etater

- når du har innhentet samtykke for å dele opplysninger fra den det gjelder og eventuelt representant eller foreldre
- når opplysninger er anonymiserte
- når det er nødvendig for å fremme dine eller andre etaters oppgaver etter loven
- hvis det er nødvendig for å unngå fare for liv eller helse

1.7 Dokumentasjon og deling av opplysninger

Du skal registrere opplysninger om beboeren som er nødvendige for videre oppfølging i Mot-portalen. UDIs regionale enhet ved mottaksoppfølger skal ha beskjed om at mottaket har gitt opplysninger til politiet eller barnevernet.

1.8 Relevante lenker

- [Barnevernsloven §13-2](#)
- [Straffeloven §196](#)
- [Bufdir veiledning om meldeplikt](#)
- [Plikt.no](#) (om avvergingsplikten)
- [Politiets arbeid mot menneskehandel](#)
- [Veileder om mindreårige ofre for menneskehandel](#)